

Kriterier for når et område er å vurdere som **ferdig** **ryddet**

Version 2.0 – des. 2020

Bakgrunn

Rydding av marin forsøpling gjennomføres i Norge i dag i stor skala – både av frivillige privatpersoner og foreninger og av profesjonelle- og semiprofesjonelle ryddeaktører. I tråd med at Handelens Miljøfond (HMF) har lansert det nasjonale ryddeprogrammet «Rydd Norge», har behovet for å sikre en lik praksis for hvordan rydding gjennomføres meldt seg som er særlig behov.

Etablering av kriterier for når et område er å vurdere som «ferdig ryddet» som gjelder alle Rydd Norge-prosjektene er i all hovedsak viktig for 1) å sikre lik kvalitet på ryddejobben som gjøres uavhengig av ryddeaktør og fylke, 2) at midler som tilkommer prosjektet fra HMF og andre finansierer har like stort effekt uavhengig av ryddeaktør og fylke og 3) å gi ryddeaktørene forutsigbare og klare føringer å forholde seg til.

SALT har utarbeide kriteriesettet for når et område er å vurdere som «ferdig ryddet». Kriteriesett ligger til grunn for utlysninger av ryddearbeidet i «Rydd Norge»-prosjektene. Dokumentet er sendt ut på høring for innspill fra blant annet Miljødirektoratet, SOMM, statsforvaltere, m.fl.

Gjennomføring

SALT utformet en spørreundersøkelse parallelt med at aktuelle aktører som har erfaring med strandrydding av et visst omfang ble kontaktet. Aktørene ble valgt på bakgrunn av erfaring fra ryddeaktivitet i blant annet Nordland, Trøndelag og Vestland. I alt fem aktører ble kontaktet og alle var innledningsvis positive til å bidra i prosjektet. Vi fikk til slutt svar fra følgende fire aktører:

- i. ***In The Same Boat*** – Rolf-Ørjan Høgset
- ii. ***Oppdretternes Miljøservice AS*** – John-Einar Løkkhaug
- iii. ***Eider AS*** – Odd Arne Arnesen
- iv. ***Norges Jeger- og Fiskerforbund*** – Kenneth Bruvik

Spørsmålene i undersøkelsen ble formulert på en slik måte at vi kunne få innblikk i tilnærmingen og praksisen til de ulike aktørene og svar på hvordan de ville ha løst ulike utfordringer og scenarier basert på sin hverdag med rydding av marin forsøpling.

Basert på besvarelsene til overnevnte aktører ble det gjennomført en intern diskusjon i SALT hvor flere ansatte i bedriften, med erfaring både fra praktisk rydding og forskning på marin forsøpling, ble involvert. I prosessen ble innspillene til ryddeaktørene hensyntatt i stor grad. Samtidig ble SALTs interne kunnskap og et spesielt fokus på hensynet til natur og miljø vektlagt i diskusjonen som grunnlag for utarbeidelse av formålstjenlige kriterier. Innspillene mottatt i høringsrunden er også innarbeidet i kriteriesettet.

Kriterier for når et område er å vurdere som **ferdig ryddet**

I de følgende kriteriene er det vektlagt å etablere et akseptabelt nivå. Kriteriene skal være praktisk gjennomførbare for ryddeaktørene, være mulig å følge opp for de som administrerer ryddeprosjektene og være i tråd med formålet til prosjektene. Følgende kriterier gjelder (inkl. øvrige føringer):

- /01** Sjøppel i strandsonen (fra vannkanten) og naturlig nærliggende områder er ryddet.
- /02** Sjøppel over 2,5 cm som kan plukkes effektivt med en arbeidshanske er ryddet.
- /03** Områder som er ryddet skal fremstå rene, det vil si at plast og andre syntetiske materialer, metall og glass er ryddet.
- /04** Sjøppel som er delvis begravd i vegetasjon skal ryddes dersom det kan fjernes med håndmakt eller enkle redskaper uten 1) å fragmenteres slik at det frigjøres (mikro)plast til miljøet ved håndtering og 2) nevneverdig inngrep i vegetasjonen eller fauna.
- /05** Konsentrerte ansamlinger av sjøppel på overflaten som er inntil 2,5 cm og som effektivt kan fjernes med håndmakt eller enkle redskaper er ryddet.

Øvrige føringer til ryddearbeidet

Disse føringene forklarer kriteriene for rydding og gir praktiske føringer til håndtering av situasjoner som vil oppstå ved rydding.

- Rydding gjelder primært søppel som vinden har blåst fra havet og inn på land, men gjelder også villfyllinger.
- Naturlig nærliggende områder til strandsonen forventes ryddet, så fremt det finnes marin plastforsøpling. Omfang av naturlig nærliggende områder til strandsonen varierer fra plass til plass, og noen strandsoner er naturlig begrenset av fysiske barrierer (eks. fjell og gjerder).
- Store mengder gjenstående søppel som ligger nedgravd i vegetasjonen, skal rapporteres inn i Rydde-appen (substrat og lokasjon, samt beskrivelse av mengde og type søppel).
- Objekter eller områder som ikke kan fjernes eller ryddes av ulike grunner (eksempelvis på grunn av størrelse eller risiko) skal rapporteres inn i Rydde-appen (lokasjon og beskrivelse).
- Dersom fjerning av begravd søppel (se kriterie 4) vil involvere fragmentering eller nevneverdig inngrep, skal deler av søppel som stikker opp av vegetasjonen, for eksempel deler av trål eller tau, kappes ved overflaten dersom det er mulig.
- Villfyllinger skal dokumenteres og rapporteres til kommunen før de ryddes.
- Farlig avfall og farlige gjenstander (for eksempel flytende væske, sprøyter, medisiner, oljekanner) skal håndteres forsvarlig og leveres som egne fraksjoner til godkjent avfallsmottak.
- For øvrig skal området se ut slik det var ved ankomst (vegetasjon eller fauna).

1 & 2: Denne søpla kan ryddes siden den ikke er spesielt nedgravd. Hvis deler av søpla ikke lar seg fjerne med håndmakt, kutt løs og rydd det som er synlig.

3 & 4: Denne søpla kan trolig ikke fjernes helt siden den er for nedgravd. Rydd alt som kan fjernes med håndmakt og kutt løs det gjenstående slik at alt synlig søppel blir ryddet.

5: Konsentrert ansamling av søppel under 2,5 cm som kan fjernes med enkelt redskap skal ryddes.

